

□ **Evliya Çelebi** adlı ilk hacimli biyografiyi hazırlayan **Yusuf Çetindağ**, dünyanın çeşitli bölgelerini yarım asır at sırtında gezen **Evliya Çelebi** tarafından kaleme alınan **Seyahatname** için "Dünya tarihinde onu geçecek ikinci bir kitap yok." diyor.

Doğumunun 400. yılında UNESCO'nun 2011'i 'Evliya Çelebi Yılı' ilan etmesi ile dünyaca ünlü seyyahımız yeniden gündeme geldi. Kaynak Yayınları'ndan çıkan 'Evliya Çelebi' adlı ilk hacimli biyografiyi hazırlayan Yrd. Doç Dr. Yusuf Çetindağ, ünlü gezginin Seyahatname'yi yazmasının 17. yüzyılı aydınlattığını söylüyor. Çetindağ, "UNESCO'nun böyle bir etkinlik yılı ilan etmesi Çelebi'ye olan teveccühü artırmıştır. Medeniyetine güvenmeyen ve eleştiren içimizdeki oryantalistlerin kendi kaynaklarını tanımaları için vesile olmasını ümit ediyorum ." diye konuşuyor. Çetindağ, Çelebi'nin 17. yüzyılda yaşadığı dönemin Osmanlı'nın en ihtişamlı ortamı olduğunu belirterek 20 milyon kilometrekare ile dünyanın en büyük devletinin seyyahı olduğunu dile getiriyor.

Yazar, Seyahatname'yi güvenilir bir kaynak olarak görmeyenlere ise şu cevabı veriyor. "Koca eserde anlattığı birkaç fıkra ile Seyahatname'yi genelleyenler var. Bu, oryantalist bir bakış açısıdır. Osmanlı'yı küçük görenlerin ne tarihine ne de edebiyatına saygıları olmuyor. Hâlbuki Çelebi, eserini ayrıntılı ve sabırlı bir şekilde kaleme almış. Dünya tarihinde Seyahatname'yi geçecek ikinci bir kitap yok. Mübalağa o dönemin bir edebi sanatı, tıpkı bugün olduğu gibi.

Seyahatname sanat, tarih, sosyoloji, psikoloji, felsefe açısından muazzam bir kitap."

Evliya Çelebi'nin 70 yıllık ömrünün 50 senesinin gezilerde geçtiğini ifade eden Çetindağ, ünlü seyyahın idealleri için evlenmekten, paradan ve makamdan geçtiğini belirtiyor. Seyahatname'nin sıradan bir gezi kitabı olmadığını dile getiren Çetindağ, "Mimarlar, musikişinaslar, edebiyatçılar, şairler, ressamalar, hattatlar, dilciler, kültür araştırmacıları Seyahatname'den yararlanabilir. Çelebi, bu konuları kitabında ayrıntılı bir şekilde anlatıyor. Osmanlı için 'yaşamış ama yazmamış' derler. Bu söze karşı yazılan en kapsamlı eser Seyahatname'dir." diyor. Seyahatname'nin dünya hatırat tarihinin en nadide eseri olduğunu kaydeden Çetindağ, Evliya Çelebi'nin Türk milletine ideal veren birkaç kişiden biri olduğunu söylüyor. Çetindağ, 2011'in iyi değerlendirilmesi gerektiğini söyleyerek, "Akademik anlamda çalışmalar yapılarak onun hakkındaki yersiz olan şüpheler giderilmeli. Yine sempozyumlar ve paneller düzenlenmeli. Adına enstitü kurulup ilkokuldan başlayarak üniversite öğrencilerine kadar bu müstesna şahsiyet anlatılmalı. Çünkü Türk tarihi değil dünya tarihinde bir tane Evliya Çelebi var." diye konuşuyor.

<http://www.2023istanbul.com/haber/2457/unesco-2011-yilini-evliya-celebi-yili-ilan-etti.html>